

Aan:
Gedeputeerde Staten van de Provincie Groningen
(t.a.v. mw. W.H. Degenhart Drenth)
Sint Jansstraat 4
9700 AP Groningen

Van:
Vereniging Duurzame Landbouw Stad en Ommeland
(contactpersoon Eddie van Marum)
Burchtweg 4
9771 BB Sauwerd

Betreft:
Bezwaar voorgenomen aanleg tracé nr 4b + in het wegentraject Mensingeweer-Winsum-Groningen

 provincie groningen	
Bijlagen behorende bij	
Corr.nr: 39357	Zaaknr: 107616
Bijlage:	van:
Gescand: JA / NEE	

Sauwerd, 2 juli 2008

Geacht College

Ons land heeft een belangrijke internationale verantwoordelijkheid als gastheer van weidevogels. Ter illustratie: 50 % van de wereldpopulatie grutto's broedt in Nederland. Door een uniek samenspel van menselijk handelen en fysieke processen heeft ons land deze belangrijke positie verworven. Helaas zijn de ontwikkelingen in de landbouw de afgelopen decennia dermate dat het steeds lastiger is gebleken om het gastheerschap voor weidevogels te combineren met een rendabele landbouw. Toch blijkt dit mogelijk....

Vereniging voor Duurzame landbouw Stad en Ommeland, werkzaam in het kleiweidegebied van Groningen, werkt sinds het ontstaan van de vereniging in 1998 voor de instandhouding en uitbreiding van een gunstig leef- en broedgebied voor weidevogels. Door deelname aan verschillende (deels landelijke) projecten heeft de vereniging als pionier vooraan gestaan in de ontwikkeling van het weidevogelbeheer in Nederland. Het werkgebied van de vereniging kent een relatief groot aantal kansrijke weidevogelgebieden. Vereniging Duurzame Landbouw Stad en Ommeland is tevens één van de 7 gruttokringgebieden die Nederland kent. Hiervan liggen er slechts twee in onze provincie.

Het succes van de wijze waarop er met weidevogels omgegaan wordt in de Winsumermeeden heeft een voorbeeldfunctie en een uitstralende werking op in totaal zo'n 5700 hectare collectief weidevogelbeheer verdeeld over 15 clusters binnen onze vereniging, maar ook op vele ANV's die met weidevogelbeheer bezig zijn in andere delen van Nederland. Dit aspect is ons inziens niet meegewogen in de voorliggende M.E.R.

Gedeputeerde Hollenga heeft in zijn recente nota 'Meer doen in Minder Gebieden' een groot deel van het werkgebied van vereniging Stad en Ommeland aangewezen als gebied waar het weidevogelbeheer in de toekomst geconcentreerd zal worden. Deze gebieden met bronpopulaties (grotere hoeveelheden weidevogels die voor de herbeziging van minder dicht bezette gebieden moeten gaan zorgen) zullen in de toekomst een spilfunctie verzorgen bij de instandhouding van de weidevogelpopulatie in Groningen. Met de toekenning van deze status bouwt de gedeputeerde voort op het beleid van zijn voorgangers Van Dijk en Bleker die in onder andere het plan 'Reddingsboei voor de Groninger Grutto' en 'Meer Gruin in Grunn' aandacht besteden aan de kansrijke weidevogelgebieden.

Eén van deze gebieden is de Winsumermeeden onder de rook van Winsum. Sinds vier jaar nemen alle boeren in het gebied, in samenwerking met weidevogelvrijwilligers en wildbeheerders, met veel succes deel aan landelijke weidevogelprojecten. De afgelopen twee jaar neemt de Winsumermeeden, i.v.m. met de bijzonder goede weidevogelstand, als een van de 17 pilots in ons land deel aan het project Nederland Weidevogelrijk. Men experimenteert gedurende enige weidevogelseizoenen met een flexibele en gebiedsgerichte vormen van weidevogelbeheer. Onderdeel daarvan is de totstandkoming van een gebiedsplan, waarin op basis van de sterke en zwakke punten van het gebied gewerkt wordt aan de instandhouding en uitbreiding van de weidevogelpopulatie in het gebied (zie bijlage). De opgebouwde kennis en ervaring in het project Nederland

Weidevogelrijk zullen de basis vormen voor nieuw weidevogelbeleid in Nederland. De aanbevelingen die Stad en Ommeland heeft gedaan aan de cie. Van Dijk en Menninga die in opdracht van het IPO de omvorming programma beheer onderzoeken, zijn ook terug te vinden in hun nota.

Een ander punt is het succes van beheer in de Winsumermeeden. De afgelopen vier jaren is er een constante stijging te zien van de aantallen weidevogels die in het gebied broeden. Alle 11 aanwezige bedrijven in het gebied doen actief mee in het beheer. Er zijn vrijwel geen andere gebieden die deze resultaten in zo'n relatief korte tijd hebben weten te realiseren en uit te bouwen.

In bijlage is het verslag van de Winsumermeeden voor Nederland Weidevogelrijk 2007 bijgesloten (zie bijlage). De gegevens van 2008 zijn nog niet allemaal verwerkt maar uit de voorlopige gegevens blijkt dat de Winsumermeeden het hoogste bruto territoriaal succes van alle deelnemende pilotgebieden in Nederland Weidevogelrijk heeft. Meer dan 80% van de aanwezige Grutto paren heeft met succes jongen groot gebracht. De veldkaarten van 2008 zijn op dit moment in bewerking bij het onderzoeksbureau Altenburg en Wymenga dat de inventarisaties heeft gedaan en begeleid. De aantallen van alle weidevogels in het gebied zullen begin volgende week beschikbaar zijn en nagezonden worden. De overige gegevens over het terreingebruik van de oude vogels en de kuikens gedurende het seizoen worden ook nog verwerkt in een GIS applicatie die begin september beschikbaar zal komen. Ook dit zal worden nagezonden. Deze informatie is namelijk wezenlijk omdat hierin duidelijk wordt hoe belangrijk het totale aaneengesloten gebied is voor de vestiging, broedplaats en kuikenoverleving en de relaties met elkaar daarvan. De versnippering van het gebied die de doorsnijding van de weg om Winsum zal veroorzaken en de gevolgen daarvan voor de weidevogelstand in het gebied zijn ook niet meegenomen in de M.E.R.

De door u voorgenomen plannen voor wat betreft de wegomlegging nabij Winsum als onderdeel van het plan 'Wegomlegging Groningen Winsum-Mensingeweer' zullen een zeer negatief effect hebben op de weidevogelstand in dit unieke gebied. Sterker nog: aangezien het gebied een belangrijke functie verzorgt bij de instandhouding van de weidevogelstand in Groningen zal het negatieve effect zich uitstrekken tot ver over de grenzen van het plangebied en de weidevogelstand in een veel groter gebied onder druk zetten. Dit negatieve effect is recent beschreven in een M.E.R., ten behoeve van de voorgenomen dorpsuitbreiding als genoemd in het bestemmingsplan buitengebied Winsum Oost fase twee, uitgevoerd door bureau Koeman & Bijkerk (zie bijlage) in opdracht van de gemeente Winsum. Hierin wordt ook het belang van de voorjaarsverzamelplaats genoemd voor het gebied. In de gemeentelijke plannen zal hier gebouwd gaan worden.

Daarnaast is de basis onder de genoemde wegomlegging wankel. De wegomlegging wordt nodig geacht in verband met de geplande dorpsuitbreiding Winsum Oost. De uitvoering van de uitbreidingsplannen zijn echter in het geheel niet zeker omdat er vraagtekens worden gezet bij de nut en noodzaak hiervan. Voor meer informatie hierover verwijs ik u naar het bezwaarschrift van Beloofd Groen Winsum (de Meijer en Jonkman) waarin hier cijfermatig op ingegaan wordt. Het bestemmingsplan buitengebied is ter goedkeuring aangeboden aan de provincie Groningen en het is in het geheel nog niet zeker dat dit plan ook goedgekeurd zal worden. De afwijking van het Meest Milieuvriendelijk Alternatief op grond van een in een nog niet goedgekeurd bestemmingsplan buitengebied genoemde dorpsuitbreiding zou zeker een punt van afweging in de besluitvorming over het voorkeurstracé moeten zijn. Immers indien dit bestemmingsplan niet goedgekeurd zal worden zal een totaal andere situatie ontstaan waarbij de noodzaak tot een rondweg ten Oosten van Winsum vervalst en het de moeite waard is om de in het MMA genoemde alternatief ten westen van Winsum te gebruiken.

Het gebied rond de Winsumermeeden kenmerkt zich door openheid van het gebied. Er wordt in het bestemmingsplan zelfs gesproken van een waardevol open gebied. Door de aanleg van de omleiding ten Oosten van Winsum komt er een weg te liggen die zeker 60 cm boven het maaiveld komt te liggen maar op de lager liggende gedeelten (de voor weidevogels belangrijke delen van het gebied) kan dit oplopen tot meer dan 1 meter boven het maaiveld. Dit is meer dan in de huidige MER is voorzien.

We willen er op wijzen dat weidevogelbeheer de afgelopen jaren vanaf 2004 tot heden aanzienlijke financiële compensatie uit overheidsmiddelen geïnvesteerd zijn in dit gebied met als doel de weidevogelstand te behouden en te verbeteren. Het aanleggen van deze rondweg rond Winsum is niet in lijn met deze opdracht. Ook hierover wordt in deze MER niets genoemd.

*Dit is niet door
aankomst onder-
recht in de
MER!!*

Gezien het belang voor de grutto in Groningen alsmede in het belang voor het lopende onderzoek wil het bestuur van Stad & Ommeland u daarom vragen om af te zien van de voorgenomen ligging van de wegomlegging in de Winsummermeeden. Compenserende maatregelen zouden ruim voorafgaande aan de aanleg plaats hebben moeten vinden en bewezen succesvol moeten zijn alvorens tot vernietiging van het bestaande overgegaan zal worden. Dit soort compensaties kunnen niet in maanden gerealiseerd worden maar hier zijn jaren voor nodig temeer omdat ook het effect van de compensatie op rode lijst soorten als Grutto en Tureluur goed in beeld moet komen.

Aangezien het gebied voor een groot deel wordt doorsneden en weidevogels een groot aaneengesloten storingsvrij gebied nodig hebben om zich succesvol te reproduceren, zal voor compenserende maatregelen een groter aantal hectares beschikbaar gesteld moeten worden dan opgeofferd wordt aan de wegomlegging. Daarnaast zijn weidevogels dermate plaatsrouw dat het effect van compensatiemaatregelen betwijfeld kan worden. Onze voorkeur heeft het daarom de huidige ligging van de weg (westzijde Winsum) door slimme maatregelen te verbeteren.

Indien dit mogelijk is, lichten wij ons bezwaar graag mondeling toe.

In afwachting van uw reactie verblijven wij.

Met vriendelijke groeten,

Namens het bestuur van Vereniging Duurzame Landbouw Stad en Ommeland

Eddie van Marum